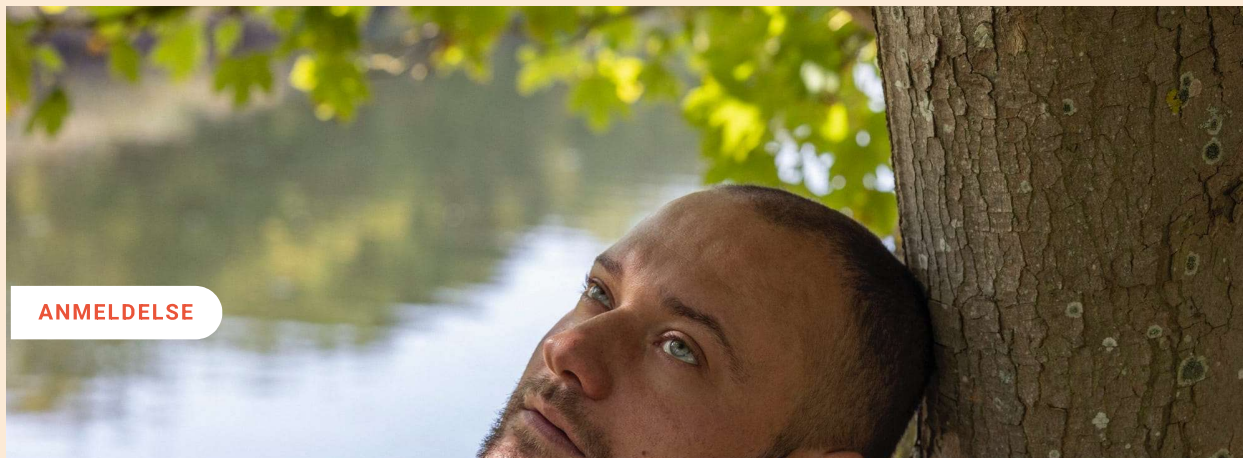

🕒 Læsetid: 6 min.

TRINE WØLDICHE | APRIL 17, 2026

Bjørn Rasmussens Tre skuespil er (også) forrygende læsning

Forfatter og dramatiker Bjørn Rasmussen. Foto: Frida Gregersen

I slutningen af 2025 udgav **forlaget bastard** *Tre skuespil* af Bjørn Rasmussen. Her får læseren et fascinerende indblik i de mange små detaljer i Rasmussens vildtvoksende dramatiske tekstunivers, der ubesværet rummer længsel og lidenskab i samhørighed med brutalitet og grimhed.

Som inkarneret fan af alle former for scenekunst er jeg naturligvis af den grundopfattelse, at dramatiske tekster først for alvor lever, når de fremføres af skuespillere på en scene. Dermed ikke sagt, at jeg ikke læser dramatik. For det er den bedste måde at lære en tekst at kende – især hvis man vil have alle enkeltheder og detaljer med.

Og interessante detaljer er der utallige af i Bjørn Rasmussens dramatik, hvilket gør det fuldkommen oplagt, at forlaget bastard har valgt at udsende tre af hans værker i en samlet bogudgivelse. *Tre skuespil* indeholder tre dramatiske tekster, som Bjørn Rasmussen har skrevet til Aarhus Teater i perioden 2021-2025, hvor de blev iscenesat af Nathalie Mellbye. *A Clockwork Orange* fra 2021, *Traum* fra 2023 og *Fædra* fra 2025.

A Clockwork Orange, Aarhus Teater. Foto: Anna Marin Schram

Et voldsorgie i sproglige udskejelser

”Det var et flippet og mørkt og koldt vinterbæst af en aften. Vi sad på Moloko og drak en lækker mælk-plus, og prøvede at greje hvad vi sku foretage os af uhyrligheder” (*A Clockwork Orange*, første akt, scene 1, side 15).

Således lyder første replik i Bjørn Rasmussens dramatisering af Anthony Burgess’ roman *A Clockwork Orange* fra 1962. Sproget er flippet, visse steder næsten surrealistisk, og Bjørn Rasmussen formår at overføre det unikke, skræmmende univers fra romanforlægget (og Stanley Kubricks film) til sin dramatisering.

“ *Derfor var jeg også spændt på, om læseoplevelsen kunne skabe samme magi* ”

Da forestillingen havde premiere på Studio på Aarhus Teater i 2021 i Nathalie Mellbys overvældende iscenesættelse, gjorde den et udsletteligt indtryk på mig. Emil Prenter i rollen som Alex fik teksten til at flyde, som var sproget helt naturligt i hans mund. Derfor var jeg også spændt på,

om læseoplevelsen kunne skabe samme magi. Men jeg burde have vidst bedre, for Bjørn Rasmussen er en sand mester ud i det uskønne, vilde og medrivende sprog.

A Clockwork Orange suger sin læser ind i de sygelige eksistensers voldelige verden. Selvom læsningen måske ikke fremmaner samme grad af ubehag, som iscenesættelsen formåede, så er det praktisk talt umuligt at lægge bogen fra sig, før sidste replik er læst og regibemærkningen nøgernt konstaterer: "Rødt lys".

LÆS OGSÅ: [ISCENEs anmeldelse af *A Clockwork Orange* på Aarhus Teater](#)

Traum, Aarhus Teater. Foto: Rumle Skaftø

Drømmenes mellemrum

Til *Traum*, som har fået prædikatet "horrorpornsoap", har Bjørn Rasmussen hentet inspiration i Arthur Schnitzlers *Drømmenovelle* fra 1926. Her møder vi ægteparret Frida og Alfred i en verden, der fremstår som et udefinerbart limbo mellem drøm og virkelighed – også spillende på titlens dobbeltbetydning, såvel traume som drøm. Mareridtsagtige sekvenser med dansende, maskeklædte væsener afløses af ægteparrets brutale skænderier, der består af lige dele had og liderlighed.

I Nathalie Mellbyes iscenesættelse på Aarhus Teater i 2023 blev det drømmende forstærket af en fuldstændig vidunderlig scenografi, der mimede en gold, fliseklædt svømmehal, som naturen for

længst havde overvundet med slyngplanter og andre gevækster.

“ *Mareridtsagtige sekvenser med dansende, maskeklædte væsener afløses af ægteparrets brutale skænderier, der består af lige dele had og liderlighed* ”

Når teksten står alene, fremstår den en anelse mere fragmenteret og mindre farlig, end den gjorde på scenen. Det er da også især i de fortællende tekstbidder, som primært leveres af karakteren Nadja, at Bjørn Rasmussen for alvor udfolder sig sprogligt på sin unikke vis, der på samme tid er rent volapyk og giver fuldstændig mening:

”Hun sagde: Det er reglen. Førstehjælperen skal dø før hovedpersonen kan forløses. Men han vil få sin bekomst! Hun skreg det. Eller hun mumlede fortvivlet. Men hendes øjne... Jeg har aldrig set noget så...” (*Traum*, fjerde akt, scene otte, side 174).

LÆS OGSÅ: [ISCENEs anmeldelse af *Traum* på Aarhus Teater](#)

Nanna Bøttcher og Amanda Drew i *Fædra* på Aarhus Teater. Foto: Emilia Therese.

Forbudt begær

Bjørn Rasmussens *Fædra* er den ultimative sammensmeltning af forbudt, erotisk begær og patriarkalsk vold. Med en skelen til Jean Racines *Phèdre* fra 1677 gendigter Rasmussen Euripides' tragedie *Hippolytos* fra år 428 f.v.t.

Indsat i en nutidig setting får vi historien om patriarken, kongen, Theodor, der ender i koma, så hans hustru Fædra imens kan lade sit begær efter stedsønnen Hippo folde sig ud i lys lue. Gudinden Afrodite følger begivenhederne som en musikalsk fortæller, der iagttager menneskenes handlinger uden at kunne – eller ville – gribe ind.

“ *Bjørn Rasmussens Fædra er den ultimative sammensmeltning af forbudt, erotisk begær og patriarkalsk vold* ”

”Hvem er det de taler om? Det er Fædra! Hvem er hun der kommer op fra ørkenen? Det er Fædra! Hendes væsen er glat som sæbe. Hendes læber er tørstige efter sæd. Hendes køn, en drypstenshule. Og for hvem? For den vægelsindede Hippolytos. Så kom ind. Så kom ind” (*Fædra*, første akt, scene fem, side 226).

I iscenesættelsen på Aarhus Teater i 2025 indtog musiker Amanda Drew rollen som Afrodite, hvilket især stod stærkt frem i passagerne, hvor hun og Nanna Bøttcher i rollen som Fædra lod deres fortællinger flettes ind og ud af hinanden. Som to stemmer fra samme sjæl.

LÆS OGSÅ: [ISCENES anmeldelse af *Fædra* på Aarhus Teater](#)

Galt eller genialt

Værkerne i Tre skuespil er særdeles læseværdige. De understreger den eminente evne, Bjørn Rasmussen besidder, til at skabe fortællinger gennemsyret af erotik, patriarkalsk vold og grimhed. Sproget er på samme tid forvirrende og fuldkommen forståeligt. Dialoger føres uden egentlig sammenhæng, og svar gives på spørgsmål, der aldrig er blevet stillet. Alligevel giver det hele mening, når det læses (eller iscenesættes) som en helhed.

“ *De balancerer på den sproglige knivsæg* ”

mellem galt og genialt

”

Vi kan sagtens følge fortællingen i *A Clockwork Orange*, hvor de forkvaklede eksistenser mere end rigeligt udlever deres sygelige voldsfantasier. Vi fornemmer ægteskabet og de ambivalente følelser bag de surrealistiske scenarier i *Traum*. Og vi følger den voksne kvindes direkte vej mod udslettelsen i *Fædra*, når hun giver los for sit altopslugende begær efter den dreng, hun selv har opfostret.

Bjørn Rasmussens *Tre skuespil* er også forrygende som læsning. De balancerer på den sproglige knivsæg mellem galt og genialt. Og netop derfor bliver de også så fascinerende og levende, når de iscenesættes. Virkeligheden er uperfekt, og det er Rasmussens tekster også.

Bjørn Rasmussen (f. 1983) er uddannet fra Dramatikeruddannelsen i 2007 og Forfatterskolen i 2011. Han debuterede i 2004 med audioguidedramaet *Myg marcherer i sødt blod*. Hans litterære gennembrud kom i 2011 med romanen *Huden er det elastiske hylster der omgiver hele legemet*. Senest har han udgivet romanerne *Kirstens hævn* (2024) og *Brian og steffan for evigt* (2025). *Kirstens hævn* er også blevet dramatiseret til Aarhus Teater.

Tre skuespil er udgivet af forlaget bastard i 2025.

TAGS:

DANSK DRAMATIK

FORLAGET BASTARD

BJØRN RASMUSSEN

BOGANMELDELSE

Seneste

★★★★☆☆ Talenterne forsvinder lidt i Studenterrevyen, men intentionerne er gode

★★★★☆☆ Sort Hul er ærligt teenageteater om at være uden for fællesskabet